

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังของเกษตรกรอำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา” เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 162 คน โดยจำแนกออกเป็น 4 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังของเกษตรกร

ตอนที่ 3 การป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังของเกษตรกร

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังของเกษตรกร

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ด้วยค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางที่ 4.1 และ 4.2

ตารางที่ 4.1 สภาพพื้นฐานทางสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง

n = 162						
สภาพพื้นฐานทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ	Min	Max	$\bar{X}$	S.D
เพศ						
ชาย	100	61.7				
หญิง	62	38.3				

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 162

สภาพพื้นฐานทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ	Min	Max	$\bar{X}$	S.D.
อายุ(ปี)			25	65	45.19	8.17
น้อยกว่า 41 ปี	50	30.9				
41 - 50 ปี	70	43.2				
51 - 60 ปี	36	22.2				
มากกว่า 60 ปี	6	3.7				
ระดับการศึกษา						
ไม่ได้เรียนหนังสือ	1	0.6				
จบการศึกษา ป.4	68	42.0				
จบการศึกษา ป.6	34	21.0				
จบ ม.ต้น	33	20.4				
จบ ม.ปลาย	23	14.2				
จบ ปวส.หรืออนุปริญญา	2	1.2				
จบปริญญาตรี	1	0.6				
สถานภาพสมรส						
โสด	12	7.4				
สมรส	142	87.7				
หย่าร้าง-หม้าย	8	4.9				
การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร						
กลุ่มเกษตรกร	59	36.4				
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	10	6.2				
กลุ่มส่งเสริมการเกษตร	14	8.6				
กลุ่มสหกรณ์การเกษตร	26	16.0				
ลูกค้า ธกส.	90	55.6				
กลุ่มผู้ปลูกมันสำปะหลัง	53	32.7				
กองทุนหมู่บ้าน	112	69.1				
อื่นๆ เช่น กลุ่มส่งเสริมอาชีพ	5	3.1				

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

n = 162

สภาพพื้นฐานทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ	Min	Max	$\bar{X}$	S.D
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน			1	12	4.53	1.56
น้อยกว่า 3 คน	7	4.3				
3-4 คน	87	53.7				
5-6 คน	49	30.3				
มากกว่า 6 คน	19	11.7				
ประสบการณ์ปลูกมันสำปะหลัง			1	60	20.12	10.87
น้อยกว่า 10 ปี	15	9.3				
10-20 ปี	92	56.8				
21-30 ปี	38	23.4				
มากกว่า 30 ปี	17	10.5				

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นสภาพทางสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ดังนี้
 เพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างประมาณสองในสาม (ร้อยละ 61.7) เป็นเพศชาย และร้อยละ 38.3 เป็นเพศหญิง

อายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 43.2) มีอายุ 41-50 ปี รองลงมาร้อยละ 30.9 มีอายุน้อยกว่า 41 ปี และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 3.7) มีอายุมากกว่า 60 ปี โดยมีอายุต่ำสุด 25 ปี สูงสุด 65 ปี และมีอายุเฉลี่ย 45.19 ปี

ระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 42.0) จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 รองลงมาร้อยละ 21.0 จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 0.6) ไม่ได้เรียนหนังสือและจบชั้นปริญญาตรี

สถานภาพการสมรส พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 87.7) มีสถานภาพสมรส รองลงมาร้อยละ 7.4 มีสถานภาพโสด และส่วนน้อย (ร้อยละ 4.9) หย่าร้าง-หม้าย

การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองในสาม (ร้อยละ 69.1) เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน รองลงมาร้อยละ 55.6 เป็นสมาชิกลูกค้า และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 3.1) เป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ เช่น กลุ่มส่งเสริมอาชีพ

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 53.7) มีสมาชิกในครัวเรือนน้อยกว่า 3-4 คน รองลงมาร้อยละ 30.3 มีสมาชิกในครัวเรือน 5-6 คน และส่วนน้อย (ร้อยละ 4.3) มีสมาชิกในครัวเรือนน้อยกว่า 3 คน โดยมีสมาชิกในครัวเรือนต่ำสุด 1 คน สูงสุด 12 คน และมีสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.53 คน

ประสบการณ์การปลูกมันสำปะหลัง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าหนึ่งในสอง (ร้อยละ 56.8) มีประสบการณ์ปลูกมันสำปะหลัง 10-20 ปี รองลงมาร้อยละ 23.4 มีประสบการณ์ปลูกมันสำปะหลัง 21-30 ปี และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 9.3) มีประสบการณ์ปลูกมันสำปะหลังน้อยกว่า 10 ปี โดยมีประสบการณ์ปลูกมันสำปะหลังต่ำสุด 1 ปี สูงสุด 60 ปี และมีประสบการณ์ปลูกมันสำปะหลังเฉลี่ย 20.12 ปี

ตารางที่ 4.2 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง

n = 162

สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ	Min	Max	$\bar{X}$	S.D
จำนวนแรงงานในครัวเรือน			1	7	3.03	1.17
น้อยกว่า 3 คน	109	67.3				
3-4 คน	36	22.2				
5-6 คน	16	9.9				
มากกว่า 6 คน	1	0.6				
จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)			4	200	38.48	28.99
น้อยกว่า 30 ไร่	84	51.9				
30-40 ไร่	24	14.8				
41-50 ไร่	19	11.7				
มากกว่า 50 ไร่	35	21.6				
จำนวนพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (ไร่)			1	150	27.28	23.16
น้อยกว่า 30 ไร่	114	70.4				
30-40 ไร่	21	13.0				
41-50 ไร่	11	6.8				
มากกว่า 50 ไร่	16	9.9				

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

n = 162

สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ	Min	Max	$\bar{X}$	S.D
ผลผลิตมันสำปะหลัง(กก./ไร่)			3,000	6,500	4,020.37	667.63
น้อยกว่า 4,000	114	70.4				
4,000-5,000	45	27.8				
5,001-6,000	2	1.2				
มากกว่า 6,000	1	0.6				
อาชีพหลัก						
การเกษตร	150	92.6				
ค้าขาย	4	2.5				
รับจ้าง	3	1.9				
รับราชการ/	5	3.1				
รัฐวิสาหกิจ						
อาชีพรอง						
ไม่มีอาชีพรอง	27	16.7				
การเกษตร	11	6.8				
ค้าขาย	33	20.4				
รับจ้าง	96	59.3				
อื่นๆ เช่น ทำสวน	7	4.3				

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นสภาพทางเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ดังนี้
 จำนวนแรงงานในครัวเรือน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าหนึ่งในสอง (ร้อยละ 67.3) มีจำนวน
 แรงงานในครัวเรือนน้อยกว่า 3 คน รองลงมาร้อยละ 22.2 มีจำนวนแรงงานในครัวเรือน 3-4 คน และส่วน
 น้อย (ร้อยละ 0.6) มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนมากกว่า 6 คน โดยมีจำนวนแรงงานในครัวเรือนต่ำสุด 1
 คน สูงสุด 7 คน และมีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 3.03 คน

จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร พบว่า กลุ่มตัวอย่างประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 51.9) มีพื้นที่ถือ
 ครองทางการเกษตรน้อยกว่า 30 ไร่ รองลงมาร้อยละ 21.6 มีจำนวนพื้นที่ทำการเกษตรมากกว่า 50 ไร่ และ

ส่วนน้อย (ร้อยละ 11.7) โดยมีจำนวนพื้นที่ทำการเกษตรต่ำสุด 4 ไร่ สูงสุด 200 ไร่ มีจำนวนพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 38.48 ไร่

จำนวนพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองในสาม (ร้อยละ 70.4) มีจำนวนพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังน้อยกว่า 30 ไร่ รองลงมาร้อยละ 13.0 มีจำนวนพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง 30-40 ไร่ และส่วนน้อย (ร้อยละ 6.8) มีจำนวนพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง 41-50 ไร่ โดยมีจำนวนพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังต่ำสุด 1 ไร่ สูงสุด 150 ไร่ และมีจำนวนพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังเฉลี่ย 27.28 ไร่

ผลผลิตมันสำปะหลัง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองในสาม (ร้อยละ 70.4) มีผลผลิตมันสำปะหลังน้อยกว่า 4,000 กก./ไร่ รองลงมาร้อยละ 27.8 มีผลผลิตมันสำปะหลัง 4,000-5,000 กก./ไร่ และส่วนน้อย (ร้อยละ 0.6) มีผลผลิตมันสำปะหลังมากกว่า 6,000 กก./ไร่ โดยมีผลผลิตมันสำปะหลังต่ำสุด 3,000 กก./ไร่ สูงสุด 6,500 กก./ไร่ และมีผลผลิตมันสำปะหลังเฉลี่ย 4,020.37 กก./ไร่

อาชีพหลัก พบว่า กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 92.6) ทำการเกษตรเป็นอาชีพหลัก รองลงมาร้อยละ 3.1 รับราชการ/รัฐวิสาหกิจเป็นอาชีพหลัก และส่วนน้อย (ร้อยละ 1.9) รับจ้างเป็นอาชีพหลัก

อาชีพรอง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 59.3) รับจ้างเป็นอาชีพรอง รองลงมา ร้อยละ 20.4 ค้าขายเป็นอาชีพรอง และส่วนน้อย (ร้อยละ 4.3) ทำอาชีพอื่นๆ เช่น ทำสวน เป็นอาชีพรอง

ตารางที่ 4.3 รายได้ของครัวเรือนเกษตรกร

n = 162

แหล่งรายได้	Min	Max	$\bar{X}$	S.D
รายได้ในภาคการเกษตร (บาท/ปี)	30,000	900,000	225,847.53	170,506.33
1. รายได้จากการขายมันสำปะหลัง	20,000	900,000	192,094.44	164,834.53
2. รายได้จากการขายผลผลิตการเกษตรอื่นๆ เช่น ข้าว อ้อย	2,000	350,000	74,027.03	70,360.55
รายได้นอกภาคเกษตร (บาท/ปี)	2,000	300,000	51,386.92	48,977.17
1. รายได้จากการรับจ้างทั่วไป	3,500	180,000	38,577	35,305.12
2. รายได้จากการค้าขาย	2,000	150,000	48,117.65	40,864.72
3. รายได้จากการรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	96,000	120,000	100,000	9,797.96
4. รายได้นอกภาคเกษตรอื่นๆ เช่น ลูกหลานส่งให้	5,000	152,560	42,306.67	46,298.90
รายได้ของครัวเรือนเกษตรกร (บาท/ปี)	50,000	900,000	268,035.60	175,370.40

จากตารางที่ 4.3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ของครัวเรือน เฉลี่ย 268,035.60 บาทต่อปี ซึ่งส่วนใหญ่มีรายได้จากภาคการเกษตร สูงสุดจากการขายมันสำปะหลัง เฉลี่ย 192,094.44 บาทต่อปี รองลงมารายได้จากการขายผลผลิตการเกษตรอื่นๆ เช่น ข้าว อ้อย เฉลี่ย 74,027.03 บาทต่อปี ส่วนรายได้นอกภาคการเกษตร สูงสุดจากการรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ เฉลี่ย 100,000 บาทต่อปี รองลงมาได้จากการค้าขาย เฉลี่ย 48,117.65 บาทต่อปี

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังของเกษตรกร

2.1 ความรู้ความเข้าใจของการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังของเกษตรกร

ผลการทดสอบความรู้เกี่ยวกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังของเกษตรกร มีรายละเอียดตามประเด็นต่างๆ ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ความรู้ความเข้าใจของการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังของเกษตรกร

n = 162

ประเด็นคำถาม	เฉลย	ตอบถูกต้อง	
		จำนวน	ลำดับ
		(ร้อยละ)	
1. การป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ควรมีการแช่ท่อนพันธุ์ก่อนปลูก	ถูก	161 (99.4)	1
2. จากการสำรวจสถานการณ์เพลี้ยแป้งในแปลง 10 จุด หากพบเพลี้ยแป้ง 1-2 จุด ถือว่าเกิดการระบาดของเพลี้ยแป้ง	ผิด	27 (16.7)	20
3. การแพร่กระจายของเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง สามารถแพร่กระจายไปกับท่อนพันธุ์มันสำปะหลังที่มีเพลี้ยแป้งติดไปด้วย	ถูก	157 (96.9)	2
4. ลักษณะอาการของมันสำปะหลังที่ถูกเพลี้ยแป้งเข้าทำลายมีลักษณะอาการต่างๆ กัน เช่น ยอดหักเป็นพุ่ม ลำต้นมีช่วงข้อถี่ ยอดแห้งตาย ลำต้นโค้งงอและแห้งตาย	ถูก	153 (94.4)	6
5. สำรวจแปลงปลูกมันสำปะหลังเมื่อมีการระบาดของเพลี้ยแป้งเท่านั้น	ผิด	127 (78.4)	14
6. เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังที่พบในปัจจุบันมีหลายชนิด	ถูก	146 (90.1)	11

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

n = 162

ประเด็นคำถาม	เฉลย	ตอบถูกต้อง	
		จำนวน (ร้อยละ)	ลำดับ
7. ไม่ต้องมีการไถตากดินก่อนการปลูกมันสำปะหลัง	ผิด	126 (77.8)	15
8. วิธีการตรวจแปลงเพื่อติดตามสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืช เดินสำรวจอย่างไรก็ได้ จำนวน 10 จุด	ผิด	87 (53.7)	19
9. เพลี้ยแป้งศัตรูมันสำปะหลังที่สร้างความเสียหายต่อมันสำปะหลังมากที่สุด คือ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู	ถูก	151 (93.2)	9
10. แมลงช้างปีกใส เป็นศัตรูธรรมชาติของเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง	ถูก	150 (92.6)	10
11. ควรใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชฉีดพ่นในแปลงมันสำปะหลังในช่วงที่พบแมลงศัตรูธรรมชาติ	ผิด	110 (67.9)	18
12. การเก็บเกี่ยวมันสำปะหลัง ควรเก็บเกี่ยวเมื่ออายุครบ 8 เดือนขึ้นไปแต่ที่เหมาะสม คือ 12 เดือน	ถูก	153 (94.4)	6
13. หากพบเพลี้ยแป้ง ควรเด็ดส่วนที่มีเพลี้ยแป้งทิ้งในแปลงมันสำปะหลัง	ผิด	139 (85.8)	13
14. การแช่ท่อนพันธุ์มันสำปะหลังด้วยสารเคมีไทอะมีโทแซม 25% WG (แอคทารา เชียนา) อัตรา 4 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร	ถูก	153 (94.4)	6
15. ท่อนพันธุ์มันสำปะหลังที่มีเพลี้ยแป้ง ควรนำไปทิ้งไว้ที่อื่น โดยไม่ต้องทำลาย	ผิด	145 (89.5)	12
16. เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังทำลายมันสำปะหลังโดยดูดกินน้ำเลี้ยงจากยอดใบและลำต้นของมันสำปะหลัง	ถูก	155 (95.7)	4
17. เมื่อเพลี้ยแป้งขับถ่ายมูลน้ำหวานจะทำให้เกิดเชื้อราดำขึ้นเป็นผลทำให้มันสำปะหลังลดการสังเคราะห์แสง ทำให้ผลผลิตมันสำปะหลังลดลง	ถูก	155 (95.7)	4
18. การปลูกมันสำปะหลัง ควรปลูกในช่วงปลายฤดูฝนหรือต้นฤดูแล้ง	ผิด	120 (74.1)	17

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

n = 162

ประเด็นคำถาม	เฉลี่ย	ตอบถูกต้อง	
		จำนวน (ร้อยละ)	ลำดับ
19. การแช่ท่อนพันธุ์มันสำปะหลัง เป็นวิธีการป้องกันการระบาดของเพลี้ยแป้งที่ติดมากับท่อนพันธุ์มันสำปะหลังที่สำคัญวิธีหนึ่ง	ถูก	157 (96.9)	2
20. แตนเบียนเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพูที่สำคัญชนิดหนึ่ง คือ <i>Anagyrus lopezi</i>	ถูก	124 (76.5)	16

จากตารางที่ 4.4 ความรู้ความเข้าใจของการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังของเกษตรกร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจในประเด็นคำถามตามลำดับ ดังนี้ (1) การแช่ท่อนพันธุ์ก่อนปลูก (ร้อยละ 99.4) (2) การแพร่กระจายของเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง สามารถแพร่กระจายไปกับท่อนพันธุ์มันสำปะหลังที่มีเพลี้ยแป้งติดไปด้วย และการแช่ท่อนพันธุ์มันสำปะหลัง เป็นวิธีการป้องกันการระบาดของเพลี้ยแป้งที่ติดมากับท่อนพันธุ์มันสำปะหลังที่สำคัญวิธีหนึ่ง (ร้อยละ 96.9) (4) เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังทำลายมันสำปะหลังโดยดูดกินน้ำเลี้ยงจากยอดใบและลำต้นของมันสำปะหลัง และเมื่อเพลี้ยแป้งขับถ่ายมูลน้ำหวานจะทำให้เกิดเชื้อราดำขึ้นเป็นผลทำให้มันสำปะหลังลดการสังเคราะห์แสง ทำให้ผลผลิตมันสำปะหลังลดลง (ร้อยละ 95.7) (6) ลักษณะอาการของมันสำปะหลังที่ถูกเพลี้ยแป้งเข้าทำลายมีลักษณะอาการต่างๆ กัน เช่น ยอดหงิกเป็นพุ่ม ลำต้นมีช่วงข้อถี่ ยอดแห้งตาย ลำต้นโค้งงอและแห้งตาย การเก็บเกี่ยวมันสำปะหลัง ควรเก็บเกี่ยวเมื่ออายุครบ 8 เดือนขึ้นไปแต่ที่เหมาะสม คือ 12 เดือน การแช่ท่อนพันธุ์มันสำปะหลังด้วยสารเคมีไทอะมิโทแซม 25% WG (แอคทารา เซียน่า) อัตรา 4 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร (ร้อยละ 94.4) (9) เพลี้ยแป้งศัตรูมันสำปะหลังที่สร้างความเสียหายต่อมันสำปะหลังมากที่สุด คือ เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู (ร้อยละ 93.2) (10) แมลงช้างปีกใส เป็นศัตรูธรรมชาติของเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง (ร้อยละ 92.6) (11) เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังที่พบในปัจจุบันมีหลายชนิด (ร้อยละ 90.1) (12) ท่อนพันธุ์มันสำปะหลังที่มีเพลี้ยแป้ง ควรนำไปทิ้งไว้ที่อื่น โดยไม่ต้องทำลาย (ร้อยละ 89.5) (13) หากพบเพลี้ยแป้ง ควรเด็ดส่วนที่มีเพลี้ยแป้งทิ้งในแปลงมันสำปะหลัง (ร้อยละ 85.8) (14) สักรวแปลงปลูกมันสำปะหลังเมื่อมีการระบาดของเพลี้ยแป้งเท่านั้น (ร้อยละ 78.4) (15) ไม่ต้องมีการไถดากดินก่อนการปลูกมันสำปะหลัง (ร้อยละ 77.8) (16) แตนเบียนเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพูที่สำคัญชนิดหนึ่ง คือ *Anagyrus lopezi* (ร้อยละ 76.5) (17) การปลูกมันสำปะหลัง ควรปลูกในช่วงปลายฤดูฝนหรือต้นฤดูแล้ง

(ร้อยละ 74.1) (18) ควรใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชชนิดพ่นในแปลงมัน ลำปะหลังในช่วงที่พบแมลงศัตรูธรรมชาติ (ร้อยละ 67.9) (19) วิธีการตรวจแปลงเพื่อติดตามสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืช เดินสำรวจอย่างไรก็ได้ จำนวน 10 จุด (ร้อยละ 53.7) และ (20) จากการสำรวจสถานการณ์เพลี้ยแป้งในแปลง 10 จุด หากพบเพลี้ยแป้ง 1-2 จุด ถือว่าเกิดการระบาดของเพลี้ยแป้ง (ร้อยละ 16.7)

ตารางที่ 4.5 ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันลำปะหลังของเกษตรกร

n = 162

ระดับความรู้ (ช่วงคะแนน)	จำนวน (คน)	ร้อยละ	Min	Max	$\bar{X}$	S.D.
			7	20	16.64	2.24
มีความรู้น้อยที่สุด (1 – 4 คะแนน)	0	0				
มีความรู้น้อย (5 – 8 คะแนน)	1	0.6				
มีความรู้ปานกลาง (9 – 12 คะแนน)	8	4.9				
มีความรู้มาก (13 – 16 คะแนน)	50	30.9				
มีความรู้มากที่สุด (17 – 20 คะแนน)	103	63.6				

จากตารางที่ 4.5 ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันลำปะหลังของเกษตรกร เมื่อนำผลคะแนนของกลุ่มตัวอย่างมาพิจารณา โดยแบ่งตามช่วงคะแนนต่างๆ ปรากฏผลดังนี้ กลุ่มตัวอย่างประมาณสองในสาม (ร้อยละ 63.6) มีความรู้มากที่สุด รองลงมาประมาณหนึ่งในสาม (ร้อยละ 30.9) มีความรู้มาก และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 0.6) มีความรู้น้อย ตามลำดับ โดยมีคะแนนต่ำสุด 7 คะแนน และสูงสุด 20 คะแนน โดยมีคะแนนเฉลี่ย 16.64 คะแนน

2.2 แหล่งความรู้และระดับการได้รับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังของเกษตรกร

ผลการศึกษาแหล่งและระดับการได้รับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังของเกษตรกร มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 แหล่งความรู้และระดับการได้รับความรู้ของเกษตรกร

n = 162

แหล่งความรู้ จากการส่งเสริม	ระดับการได้รับความรู้					$\bar{X}$	S.D.	แปล ความหมาย	ลำดับ
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)				
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน				
	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)				
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)				
1. แบบบุคคล						2.78	0.97	ปานกลาง	
1.1 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จากกรมส่งเสริมการเกษตร (สำนักงานเกษตรอำเภอ/จังหวัด)	66 (40.7)	68 (42.0)	26 (16.0)	2 (1.2)	0 (0)	4.22	0.76	มากที่สุด	1
1.2 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ของ อปท.	0 (0)	11 (6.8)	26 (16.0)	46 (28.4)	79 (48.8)	1.81	0.94	น้อย	9
1.3 เจ้าหน้าที่กรมวิชาการ	8 (4.9)	42 (25.9)	74 (45.7)	18 (11.1)	4 (12.3)	3.00	1.03		
1.4 เจ้าหน้าที่ของบริษัทเอกชน (โรงแป้ง)	3 (1.9)	16 (9.9)	55 (3.4)	39 (24.1)	14 (30.2)	2.29	1.06	ปานกลาง	4
1.5 พนักงานขายของบริษัท	0 (0)	9 (5.6)	29 (17.9)	35 (21.6)	89 (54.9)	1.74	0.94	น้อย	8
1.6 คณะกรรมการบริหาร ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล	8 (4.9)	18 (11.1)	43 (26.5)	39 (24.1)	54 (33.3)	2.30	1.19	น้อย	7
1.7 ผู้นำชุมชน เช่น กำนัน/ ผู้ใหญ่บ้าน/สมาชิก อปท.	27 (16.7)	53 (32.7)	57 (35.2)	22 (13.6)	3 (1.9)	3.49	0.99	มาก	2
1.8 เกษตรกรผู้นำ/อาสาสมัคร เกษตรกร	15 (9.3)	47 (29.0)	80 (49.4)	17 (10.5)	3 (1.9)	3.33	0.86	ปานกลาง	3
1.9 เพื่อนบ้าน/เพื่อนเกษตรกร	5 (3.1)	32 (19.8)	85 (52.5)	27 (16.7)	13 (8.0)	2.93	0.90	ปานกลาง	5

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

n = 162

แหล่งความรู้ จากการส่งเสริม	ระดับการได้รับความรู้					$\bar{X}$	S.D.	แปล ความหมาย	ลำดับ
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)				
	จำนวน (คน) (ร้อยละ)	จำนวน (คน) (ร้อยละ)	จำนวน (คน) (ร้อยละ)	จำนวน (คน) (ร้อยละ)	จำนวน (คน) (ร้อยละ)				
1.10 ญาติพี่น้อง	6 (3.7)	26 (16.0)	75 (46.3)	27 (16.7)	28 (17.3)	2.72	1.05	ปานกลาง	6
2. แบบกลุ่ม						2.79	1.00	ปานกลาง	
2.1 การประชุม/สัมมนา	16 (9.9)	50 (30.9)	74 (45.7)	17 (10.5)	5 (3.1)	3.34	0.91	ปานกลาง	1
2.2 การอบรม	8 (4.9)	32 (19.8)	76 (46.9)	30 (18.5)	16 (9.9)	2.91	0.99	ปานกลาง	3
2.3 การศึกษาดูงาน	0 (0)	18 (11.1)	41 (25.3)	38 (23.5)	65 (40.1)	2.07	1.05	น้อย	5
2.4 การสาธิต	8 (4.9)	53 (32.7)	70 (43.2)	24 (14.8)	7 (4.3)	3.19	0.90	ปานกลาง	2
2.5 การจัดงานวันเกษตร	3 (1.9)	30 (18.5)	50 (30.9)	35 (21.6)	44 (27.2)	2.46	1.13	น้อย	4
3. สื่อมวลชน						2.79	1.01	ปานกลาง	
3.1 เอกสารคำแนะนำ	15 (9.3)	55 (34.0)	74 (45.7)	12 (7.4)	6 (3.7)	3.38	0.89	ปานกลาง	1
3.2 แผ่นพับ/ใบปลิว	8 (4.9)	30 (18.5)	86 (53.1)	19 (11.7)	19 (11.7)	2.93	0.99	ปานกลาง	3
3.3 หนังสือพิมพ์	3 (1.9)	27 (16.7)	65 (40.1)	36 (22.2)	31 (19.1)	2.60	1.04	น้อย	4
3.4 สื่อวิทยุ/โทรทัศน์	7 (4.3)	38 (23.5)	81 (50.0)	20 (12.3)	16 (9.9)	3.00	0.97	ปานกลาง	2
3.5 วิทยุทัศน์	5 (3.1)	16 (9.9)	58 (35.8)	34 (21.0)	49 (30.2)	2.35	1.11	น้อย	6
3.6 นิทรรศการ	2 (1.2)	27 (16.7)	53 (32.7)	43 (26.5)	37 (22.8)	2.47	1.06	น้อย	5
เฉลี่ยในภาพรวม						2.79	0.99	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.6 แหล่งความรู้และระดับการได้รับความรู้ของเกษตรกร พบว่า แหล่งความรู้จากการส่งเสริมแบบบุคคล กลุ่มตัวอย่างได้รับความรู้ในระดับมากที่สุดจาก 1 แหล่งความรู้ คือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจากกรมส่งเสริมการเกษตร (สำนักงานเกษตรอำเภอ/จังหวัด) (ค่าเฉลี่ย 4.22) ได้รับความรู้ในระดับมากที่สุดจาก 1 แหล่งความรู้ คือ ผู้นำชุมชน เช่น กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน/สมาชิก อบต. (ค่าเฉลี่ย 3.49) ได้รับความรู้ในระดับปานกลางจาก 4 แหล่งความรู้ ได้แก่ เกษตรกรผู้นำ/อาสาสมัครเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 3.33) เจ้าหน้าที่กรมวิชาการ (ค่าเฉลี่ย 3.00) เพื่อนบ้าน/เพื่อนเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 2.93) และญาติพี่น้อง (ค่าเฉลี่ย 2.72) ได้รับความรู้ในระดับน้อยจาก 3 แหล่งความรู้ ได้แก่ คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล (ค่าเฉลี่ย 2.30) เจ้าหน้าที่ของบริษัทเอกชน (โรงแปง) (ค่าเฉลี่ย 2.29) และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของ อบต. (ค่าเฉลี่ย 1.81) และได้ความรู้ในระดับน้อยที่สุดจาก 1 แหล่งความรู้ คือ พนักงานขายของบริษัท (ค่าเฉลี่ย 1.74) แหล่งความรู้จากการส่งเสริมแบบกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างได้รับความรู้ในระดับปานกลางจาก 3 แหล่งความรู้ ได้แก่ การประชุม/สัมมนา (ค่าเฉลี่ย 3.34) การสาธิต (ค่าเฉลี่ย 3.19) และการอบรม (ค่าเฉลี่ย 2.91) และได้รับความรู้ในระดับน้อยจาก 2 แหล่งความรู้ ได้แก่ การจัดงานวันเกษตร (ค่าเฉลี่ย 2.46) และการศึกษาดูงาน (ค่าเฉลี่ย 2.07) ส่วนแหล่งความรู้จากการส่งเสริมแบบมวลชน กลุ่มตัวอย่างได้รับความรู้ในระดับปานกลางจาก 3 แหล่งความรู้ ได้แก่ เอกสารคำแนะนำ (ค่าเฉลี่ย 3.38) สื่อวิทยุ/โทรทัศน์ (ค่าเฉลี่ย 3.00) และแผ่นพับ/ใบปลิว (ค่าเฉลี่ย 2.93) และได้รับความรู้ในระดับน้อยจาก 3 แหล่งความรู้ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ (ค่าเฉลี่ย 2.60) นิทรรศการ (ค่าเฉลี่ย 2.47) และวีดิทัศน์ (ค่าเฉลี่ย 2.35) เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า ความรู้ที่ได้รับเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังทั้ง 3 แหล่งความรู้อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.79)

ตอนที่ 3 การป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังของเกษตรกร

3.1 การป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังของเกษตรกร

ผลการศึกษาการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังของเกษตรกร มีรายละเอียด ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 การปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังของเกษตรกร

n = 162

การป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้ง ในมันสำปะหลัง	การปฏิบัติของเกษตรกร				ลำดับ
	ไม่ปฏิบัติ		ปฏิบัติ		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. ระยะที่ 1 ก่อนปลูกมันสำปะหลัง					
1.1 การเตรียมดินปลูก					
1.1.1 การเก็บซากมันสำปะหลังเก่าออกไป จากแปลงมันสำปะหลัง	102	63.0	60	37.0	8
1.1.2 ไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง	19	11.7	143	88.3	5
1.1.3 ตากดินอย่างน้อย 2 สัปดาห์	13	8.0	149	92.0	3
1.2 การเลือกฤดูปลูก					
1.2.1 ปลูกในช่วงต้นฤดูฝน	10	6.2	152	93.8	2
1.3 การจัดให้มีระบบการให้น้ำ					
1.3.1 การจัดให้มีระบบการให้น้ำใน แปลงมันสำปะหลังอย่างเพียงพอ	104	64.2	58	35.8	9
1.4 การปลูกพืชหมุนเวียน					
1.4.1 การปลูกพืชพิทักษ์ดิน เช่น ถั่วลาย	147	90.7	15	9.3	15
1.4.2 การปลูกพืชบำรุงดิน เช่น ปอเทือง ถั่วพริ้ว โสนอัฟริกา	138	85.2	24	14.8	14
1.4.3 การปลูกพืชผลาญดิน เช่น อ้อย ข้าวโพด ถั่วเหลือง	113	69.8	49	30.2	10

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

n = 162

การป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้ง ในมันสำปะหลัง	การปฏิบัติของเกษตรกร				ลำดับ
	ไม่ปฏิบัติ		ปฏิบัติ		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1.5 การสร้างแนวพืชป้องกัน					
1.5.1 สร้างและฟื้นฟูป่าท้องถิ่น เช่น การ สร้างป่าเศรษฐกิจชุมชน	115	71.0	47	29.0	12
1.5.2 การปลูกพืชที่ผลิตสารที่แมลงศัตรูพืช ไม่ชอบ เช่น ตะไคร้หอม พริก ดาวเรือง กระเทียม	123	75.9	39	24.1	13
1.5.3 การปลูกพืชเป็นแนวกำแพง เช่น ยางพารา สะเดา	113	69.8	49	30.2	10
1.6 การจัดการท่อนพันธุ์มันสำปะหลัง					
1.6.1 ก่อนเคลื่อนย้ายท่อนพันธุ์ควรฉีดพ่น สารเคมี เพื่อป้องกันเพลี้ยแป้งที่ติดมากับท่อน พันธุ์	46	28.4	116	71.6	7
1.6.2 ไม่ใช้ท่อนพันธุ์ที่มาจากแหล่งที่มีการ ระบาดของเพลี้ยแป้ง	22	13.6	140	86.4	6
1.6.3 เลือกใช้ท่อนพันธุ์ที่แข็งแรงปราศจาก โรคและแมลง	3	1.9	159	98.1	1
1.6.4 แช่ท่อนพันธุ์ก่อนปลูกโดยใช้สารเคมี เช่น ไทอะมีโทแซม อิมิดาโคลพริด ไดโนทีฟูแรน	18	11.1	144	88.9	4
2. ระยะที่ 2 เมื่อมีต้นมันสำปะหลังในแปลง					
2.1 การสำรวจติดตามสถานการณ์เพลี้ยแป้ง มันสำปะหลัง					

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

n = 162

การป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้ง ในมันสำปะหลัง	การปฏิบัติของเกษตรกร				ลำดับ
	ไม่ปฏิบัติ		ปฏิบัติ		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
2.1.1 กำหนดพื้นที่สำรวจในไร่มัน สำปะหลัง ประมาณ 1 ไร่	69	42.6	93	57.4	6
2.1.2 เดินสำรวจจากขอบแปลง เป็นเส้น ทแยงมุม จำนวน 10 จุดๆ ละ 1 ต้น ให้ครอบคลุมพื้นที่	55	34.0	107	66.0	3
2.1.3 บันทึกข้อมูลที่พบในแต่ละจุดที่ สำรวจลงในแบบสำรวจ	96	59.3	66	40.7	11
2.1.4 วิเคราะห์และสรุปสถานการณ์ หาก พบ 3 จุดขึ้นไป ถือว่าเกิดการระบาดให้ ดำเนินการกำจัดด้วยวิธีผสมผสาน	60	37.0	102	63.0	4
2.2 การควบคุมเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังด้วย วิธีผสมผสาน					
2.2.1 วิธีกล					
2.2.1.1 มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า 4 เดือน ตัดหรือเด็ดส่วนที่มีเพลี้ยแป้งออก เก็บใส่ ถุงนำไปทำลายนอกแปลง	61	37.7	101	62.3	5
2.2.1.2 มันสำปะหลังอายุ 4-8 เดือน ถอน ต้นกองรวมกันและเผาทำลาย	83	51.2	79	48.8	8
2.2.1.3 มันสำปะหลังอายุ 8 เดือนขึ้นไป ขุดมันสำปะหลังทั้งต้นและเก็บเศษซากไป ทำลาย และไถตากหน้าดิน เพื่อทำลายตัวและ ไข่เพลี้ยแป้ง	41	25.3	121	74.7	1
2.2.2 ชีววิธี					
2.2.2.1 การปล่อยแมลงช้างปีกใสในไร มันสำปะหลัง	91	56.2	71	43.8	10

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

n = 162

การป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้ง ในมันสำปะหลัง	การปฏิบัติของเกษตรกร				ลำดับ
	ไม่ปฏิบัติ		ปฏิบัติ		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
2.2.2.2 การปล่อยแตนเบียนเพลี้ยแป้งมัน สำปะหลังสีชมพูในไร่มันสำปะหลัง	50	30.9	112	69.1	2
2.2.2.3 การใช้ศัตรูธรรมชาติชนิดอื่น เช่น ตัวเต่าตัวห้ำ ผีเสื้อหางติ่งตัวห้ำ	99	61.1	63	38.9	13
2.2.2.4 การใช้เชื้อราบิวเวอเรีย	69	42.6	93	57.4	6
2.2.3 การอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ					
2.2.3.1 การให้น้ำในช่วงแห้งแล้ง เพื่อ สร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับ ศัตรูธรรมชาติแต่ไม่เหมาะสมกับเพลี้ยแป้ง	104	64.2	58	35.8	14
2.2.3.2 การไม่ใช้สารเคมีกำจัดแมลงพ่น ในไร่มันสำปะหลัง	98	60.5	64	39.5	12
2.2.3.3 การปล่อยให้มีต้นวัชพืชบริเวณ ขอบแปลงมันสำปะหลังบ้าง เพื่อใช้เป็นแหล่ง อาหาร (น้ำหวาน) สำหรับตัวเต็มวัยของแมลง ศัตรูธรรมชาติ	90	55.6	72	44.4	9
3. ระยะที่ 3 เก็บเกี่ยวและหลังเก็บเกี่ยว					
3.1 ระยะเก็บเกี่ยว					
3.1.1 เก็บเกี่ยวมันสำปะหลังในระยะเวลาที่ เหมาะสม เมื่ออายุครบ 12 เดือน	4	2.5	158	97.5	1
3.2 ระยะหลังเก็บเกี่ยว					
3.2.1 กำจัดเศษซากมันสำปะหลังที่มีเพลี้ย แป้ง	31	19.1	131	80.9	3
3.2.2 ดูแลแปลงมันสำปะหลังให้ปราศจาก วัชพืช	14	8.6	148	91.4	2

จากตารางที่ 4.7 การปฏิบัติเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังของเกษตรกร ปรากฏผลดังนี้ **ระยะที่ 1 ก่อนปลูkmันสำปะหลัง** พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการเลือกใช้ท่อนพันธุ์ที่แข็งแรงปราศจากโรคและแมลง (ร้อยละ 98.1) รองลงมามีการปฏิบัติเกี่ยวกับการปลูกในช่วงต้นฤดูฝน (ร้อยละ 93.8) การตากดินอย่างน้อย 2 สัปดาห์ (ร้อยละ 92.0) การแช่ท่อนพันธุ์ก่อนปลูกโดยใช้สารเคมี เช่น ไทอะมีโทแซม อิมิดาโคลพริด ไดโนทีฟูแรน (ร้อยละ 88.9) ไถพรวนดินหลายๆ ครั้ง (ร้อยละ 88.3) ไม่ใช้ท่อนพันธุ์ที่มาจากแหล่งที่มีการระบาดของเพลี้ยแป้ง (ร้อยละ 86.4) ก่อนเคลื่อนย้ายท่อนพันธุ์ควรฉีดพ่นสารเคมี เพื่อป้องกันเพลี้ยแป้งที่ติดมากับท่อนพันธุ์ (ร้อยละ 71.6) การเก็บซากมันสำปะหลังเก่าออกไปจากแปลงมันสำปะหลัง (ร้อยละ 37.0) การจัดให้มีระบบการให้น้ำในแปลงมันสำปะหลังอย่างเพียงพอ (ร้อยละ 35.8) การปลูกพืชผลาญดิน เช่น อ้อย ข้าวโพด ถั่วเหลืองและการปลูกพืชเป็นแนวกำแพง เช่น ยางพารา สะเดา (ร้อยละ 30.2) การสร้างและฟื้นฟูป่าท้องถิ่น เช่น การสร้างป่าเศรษฐกิจชุมชน (ร้อยละ 29.0) การปลูกพืชที่ผลิตสารที่แมลงศัตรูพืชไม่ชอบ เช่น ตะไคร้หอม พริก ดาวเรือง กระเทียม (ร้อยละ 24.1) การปลูกพืชบำรุงดิน เช่น ปอเทือง ถั่วพรีา โสนอัฟริกา (ร้อยละ 14.8) การปลูกพืชพิทักษ์ดิน เช่น ถั่วลาย (ร้อยละ 9.3) ตามลำดับ

ระยะที่ 2 เมื่อมีต้นมันสำปะหลังในแปลง พบว่า กลุ่มตัวอย่างการปฏิบัติเกี่ยวกับมันสำปะหลังอายุ 8 เดือนขึ้นไปขุดมันสำปะหลังทันที (ร้อยละ 74.1) รองลงมาเก็บเศษซากไปทำลายและไถตากหน้าดิน เพื่อทำลายตัวและไข่เพลี้ยแป้ง การปล่อยแตนเบียนเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพูในไร่มันสำปะหลัง (ร้อยละ 69.1) เดินสำรวจจากขอบแปลง เป็นเส้นทแยงมุม จำนวน 10 จุดๆ ละ 1 ต้น ให้ครอบคลุมพื้นที่ (ร้อยละ 66.0) วิเคราะห์และสรุปสถานการณ์ หากพบ 3 จุดขึ้นไป ถือว่าเกิดการระบาดให้ดำเนินการกำจัดด้วยวิธีผสมผสาน (ร้อยละ 63.0) มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า 4 เดือน ตัดหรือเด็ดส่วนที่มีเพลี้ยแป้งออก เก็บใส่ถุงนำไปทำลายนอกแปลง (ร้อยละ 62.3) กำหนดพื้นที่สำรวจในไร่มันสำปะหลัง ประมาณ 1 ไร่ และการใช้เชื้อราบีวเวเรีย (ร้อยละ 57.4) มันสำปะหลังอายุ 4-8 เดือน ถอนต้นกองรวมกันและเผาทำลาย (ร้อยละ 48.8) การปล่อยให้มีต้นวัชพืชบริเวณขอบแปลงมันสำปะหลังบ้าง เพื่อใช้เป็นแหล่งอาหาร (น้ำหวาน) สำหรับตัวเต็มวัยของแมลงศัตรูธรรมชาติ (ร้อยละ 44.4) การปล่อยแมลงช้างปีกใสในไร่มันสำปะหลัง (ร้อยละ 43.8) บันทึกข้อมูลที่พบในแต่ละจุดที่สำรวจลงในแบบสำรวจ (ร้อยละ 40.7) การไม่ใช้สารเคมีกำจัดแมลงพ่นในไร่มันสำปะหลัง (ร้อยละ 39.5) ศัตรูธรรมชาติชนิดอื่น เช่น ค้างคาวตัวดำ ผีเสื้อหางติ่งตัวดำ (ร้อยละ 38.9) และการให้น้ำในช่วงแห้งแล้ง เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับศัตรูธรรมชาติแต่ไม่เหมาะสมกับเพลี้ยแป้ง (ร้อยละ 35.8) ตามลำดับ

ระยะที่ 3 เก็บเกี่ยวและหลังเก็บเกี่ยว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติเกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวมันสำปะหลังในระยะเวลาที่เหมาะสม เมื่ออายุครบ 12 เดือน (ร้อยละ 97.5) รองลงมาการดูแลแปลงมันสำปะหลังให้ปราศจากวัชพืช (ร้อยละ 91.4) และการกำจัดเศษซากมันสำปะหลังที่มีเปลือกแข็ง (ร้อยละ 80.9) ตามลำดับ

3.2 ประโยชน์และระดับประโยชน์ที่ได้รับจากการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลัง

ผลการศึกษาประโยชน์และระดับประโยชน์ที่ได้รับจากการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลัง มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ประโยชน์และระดับประโยชน์ที่ได้รับจากการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลัง

n = 162

ประเด็น	ระดับการได้รับประโยชน์					$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย	ลำดับ
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)				
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน				
	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)	(คน)				
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)				
1. ด้านประสบการณ์						3.31	0.82	ปานกลาง	
1.1 ความชำนาญในการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้ง	12 (7.4)	60 (37.0)	73 (45.1)	16 (9.9)	1 (0.6)	3.41	0.79	มาก	1
1.2 สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรรายอื่นได้	8 (4.9)	48 (29.6)	81 (50.0)	20 (12.4)	5 (3.1)	3.21	0.84	ปานกลาง	2
2. ด้านรายได้						3.11	0.93	ปานกลาง	
2.1 ผลผลิตมันสำปะหลังเพิ่มขึ้น	13 (8.0)	59 (36.4)	76 (47.0)	12 (7.4)	2 (1.2)	3.43	0.79	มาก	1
2.2 ลดค่าใช้จ่ายในการซื้อสารเคมีป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้ง	6 (3.7)	60 (37.0)	78 (48.2)	13 (8.0)	5 (3.1)	3.30	0.80	ปานกลาง	2
2.3 การรับจ้างฉีดพ่นสารเคมี/แช่ท่อนพันธุ์มันสำปะหลัง	7 (4.3)	30 (18.5)	63 (38.9)	17 (10.5)	45 (27.8)	2.61	1.20	ปานกลาง	3
เฉลี่ยในภาพรวม						3.21	0.89	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.8 ประโยชน์และระดับประโยชน์ที่ได้รับจากการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลัง ปรากฏผลดังนี้ **ด้านประสบการณ์** พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับประโยชน์อยู่ในระดับมาก คือ ความชำนาญในการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้ง (ค่าเฉลี่ย 3.41) และในระดับปานกลาง คือ สามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรรายอื่นได้ (ค่าเฉลี่ย 3.21) ส่วน**ด้านรายได้** พบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับประโยชน์อยู่ในระดับมาก คือ ผลผลิตมันสำปะหลังเพิ่มขึ้น (ค่าเฉลี่ย 3.43) และในระดับปานกลาง 2 ประเด็น ได้แก่ (1) ลดค่าใช้จ่ายในการซื้อสารเคมีป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้ง (ค่าเฉลี่ย 3.30) และ (2) การรับจ้างฉีดพ่นสารเคมี/แช่ท่อนพันธุ์มันสำปะหลัง (ค่าเฉลี่ย 2.61) เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า ประโยชน์ที่ได้รับจากการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังทั้ง 2 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.21)

3.3 การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังของเกษตรกร

การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังของเกษตรกร อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ประเด็น คือ ค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม และการแสดงผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ มีรายละเอียดดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

	n = 162	
สัญลักษณ์และอักษรย่อของตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.
1. ตัวแปรอิสระ		
<u>ปัจจัยทางสังคม</u>		
1. อายุ : Age/ x_1	45.19	8.17
2. ระดับการศึกษา (จำนวนปีที่ศึกษา) : Education/ x_2	7.17	2.85
3. การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร (จำนวนกลุ่มที่เป็นสมาชิกทั้งหมด) : Group/ x_3	2.28	1.32
4. ประสบการณ์ในการปลูกมันสำปะหลัง : Experience/ x_4	20.12	10.87
5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการป้องกันกำจัด เพลี้ยแป้งในมันสำปะหลัง : Benefit/ x_5	3.21	0.57
6. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันกำจัด เพลี้ยแป้งในมันสำปะหลัง : Knowledge/ x_6	16.64	2.24
<u>ปัจจัยทางเศรษฐกิจ</u>		
7. จำนวนพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง : Area / x_7	27.28	23.16
8. จำนวนแรงงานในครัวเรือน : Labor/ x_8	3.03	1.17
9. รายได้จากการขายมันสำปะหลังต่อไร่ : Income/ x_9	7,654.60	3,404.07
10. ผลผลิตมันสำปะหลังต่อไร่ : Produce/ x_{10}	4,020.37	667.63
2. ตัวแปรตาม		
- การป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังของเกษตรกร/ y	18.41	3.81

จากตารางที่ 4.9 ปรากฏผลดังนี้ ด้านปัจจัยทางสังคม กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีอายุเฉลี่ย 45.19 ปี ระดับการศึกษาได้แปลงค่าเป็นตัวแปรเชิงปริมาณโดยใช้จำนวนปีที่ศึกษา ได้ค่าเฉลี่ย 7.17 ปี (ส่วนใหญ่จบประถมศึกษาปีที่ 4) การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกรได้แปลงค่าเป็นตัวแปรเชิงปริมาณโดยใช้จำนวนกลุ่มที่เป็นสมาชิกเฉลี่ย 2.28 กลุ่ม ประสบการณ์ในการปลูกมันสำปะหลังเฉลี่ย 20.12 ปี ประโยชน์ที่ได้รับจากการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังในระดับปานกลางเฉลี่ย 3.21 การทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังได้คะแนนเฉลี่ย 16.64 คะแนน ด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจ กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังเฉลี่ย 27.28 ไร่ จำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 3.03 คน รายได้จากการขายมันสำปะหลังต่อไร่เฉลี่ย 7,654.60 บาท และผลผลิตมันสำปะหลังต่อไร่ เฉลี่ย 4,020.37 กิโลกรัม

ตารางที่ 4.10 ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดที่ใช้ในการวิเคราะห์ความถดถอยแต่ละคู่ โดยแสดงในรูปแบบเมตริกสัมพันธ์ (Correlation matrix)

Model	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀
X ₁	1.000	-0.640	0.049	0.371	-0.134	-0.149	-0.009	0.246	0.143	0.033
X ₂		1.000	0.057	-0.339	0.219	0.221	-0.053	-0.196	-0.154	0.096
X ₃			1.000	0.075	0.165	0.072	-0.084	-0.131	-0.045	-0.067
X ₄				1.000	-0.245	-0.101	0.126	0.178	-0.059	-0.014
X ₅					1.000	0.176	-0.003	-0.067	-0.072	-0.072
X ₆						1.000	-0.232	-0.077	-0.013	0.018
X ₇							1.000	0.007	-0.214	0.090
X ₈								1.000	0.064	-0.022
X ₉									1.000	0.226
X ₁₀										1.000

จากตารางที่ 4.10 ค่าสัมประสิทธิ์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมดที่ใช้ในการวิเคราะห์ความถดถอยแต่ละคู่ โดยแสดงในรูปแบบเมตริกสัมพันธ์ (Correlation matrix) ปรากฏผลดังนี้ ตัวแปรอิสระใช้ในการวิเคราะห์ทุกตัวมีความสัมพันธ์กันต่ำ คือ ความสัมพันธ์ในทางบวกมีค่าอยู่ระหว่าง 0.007 ถึง 0.371 และความสัมพันธ์ในทางลบมีค่าอยู่ระหว่าง - 0.013 ถึง - 0.640 ไม่มี

ตัวแปรอิสระคู่ใดมีความสัมพันธ์สูง (เกินกว่า 0.80) จึงไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity ซึ่งจะเป็นการละเมิดข้อสมมติฐานที่เกี่ยวกับเทคนิคการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ

2. การแสดงผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ

การแสดงผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ มีจุดมุ่งหมายเพื่ออธิบายตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เข้าสมการพยากรณ์ และอธิบายรูปแบบสมการพยากรณ์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังของเกษตรกร อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังของเกษตรกร

n = 162

ตัวแปรอิสระ	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (b)	t	Sig. t
ค่าคงที่	9.405	4.672	0.000
1. อายุ (x_1)	-0.032	-0.321	0.749
2. ระดับการศึกษา (x_2)	0.222	2.062	0.041*
3. การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร (x_3)	0.101	1.324	0.187
4. ประสบการณ์ในการปลูกมันสำปะหลัง (x_4)	7.484E-02	2.641	0.009*
5. ประโยชน์ที่ได้รับจากการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลัง (x_5)	1.842	3.523	0.001*
6. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลัง (x_6)	-0.040	-0.522	0.603
7. จำนวนพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (x_7)	0.025	0.327	0.744
8. จำนวนแรงงานในครัวเรือน (x_8)	0.090	1.176	0.242
9. รายได้จากการขายมันสำปะหลังต่อไร่ (x_9)	0.026	0.337	0.737
10. ผลผลิตมันสำปะหลังต่อไร่ (x_{10})	0.058	0.765	0.446
$R^2 = 0.116$ SE = 3.61 F = 6.903 Sig. of F = 0.000			

* มีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุได้ค่า $F = 6.903$ Sig of $F = 0.000$ หมายความว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัวแปร ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม (การป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังของเกษตรกร) ในรูปเชิงเส้น โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจเชิงพหุ (Multiple Coefficient of Determination ; R^2) มีค่าเท่ากับ 0.116 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้งหมด 10 ตัวแปร สามารถอธิบายความผันแปรการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้ร้อยละ 11.6 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับตัวแปรตามที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 พบว่ามีจำนวน 3 ตัวแปร โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวก ได้แก่ ประโยชน์ที่ได้รับจากการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลัง (x_5) ประสบการณ์ในการปลูกมันสำปะหลัง (x_4) และระดับการศึกษา (x_2) ส่วนอายุ (x_1) การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร (x_3) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลัง (x_6) จำนวนพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง (x_7) จำนวนแรงงานในครัวเรือน (x_8) รายได้จากการขายผลผลิตมันสำปะหลังต่อไร่ (x_9) และผลผลิตมันสำปะหลังต่อไร่ (x_{10}) พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังของเกษตรกร

ผลการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุได้สมการพยากรณ์การป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังของเกษตรกร ดังนี้

$$Y = 9.405 - 0.032 \text{ Age} + 0.222 \text{ Education} + 0.101 \text{ Group} + 7.484\text{E-}02 \text{ Experience} + 1.842 \text{ Benefit} - 0.040 \text{ Knowledge} + 0.025 \text{ Area} + 0.090 \text{ Labor} + 0.026 \text{ Income} + 0.058 \text{ Produce}$$

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลัง ของเกษตรกร

ผลการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมัน
สำปะหลังของเกษตรกร มีรายละเอียดดังตารางที่ 4.12 และ 4.13

ตารางที่ 4.12 ปัญหาเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งใน มันสำปะหลังของเกษตรกร

n = 162

ประเด็นปัญหา	ไม่มี		มี		
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
1. สารเคมีการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้ง					
1. สารเคมีราคาแพง	69	42.6	93	57.4	2
2. สารเคมีหายาก	151	93.2	11	6.8	3
3. ไม่ได้รับแจกสารเคมี	152	93.8	10	6.2	4
4. ได้รับแจกสารเคมีไม่เพียงพอ	67	41.4	95	58.6	1
2. ขั้นตอนการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้ง					
1. ขั้นตอนการปฏิบัติยุ่งยาก	107	66.0	55	34.0	2
2. ต้องใช้เวลามากในการปฏิบัติ	60	37.0	102	63.0	1
3. ยังไม่เข้าใจวิธีการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้ง	146	90.1	16	9.9	3
3. การประชาสัมพันธ์					
1. การประชาสัมพันธ์ไม่ต่อเนื่อง	122	75.3	40	24.7	3
2. การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง	116	71.6	46	28.4	2
3. สื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์เข้าใจยาก	140	86.4	22	13.6	4
4. การประชาสัมพันธ์ไม่เข้าถึงเกษตรกร	112	69.1	50	30.9	1

โดยตรง

จากตารางที่ 4.12 ปัญหาเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังของเกษตรกร มีรายละเอียดดังนี้

1. สารเคมีการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้ง พบว่า

กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 58.6) มีปัญหาเกี่ยวกับการได้รับเอกสารเคมีไม่เพียงพอ รองลงมามีปัญหาเกี่ยวกับสารเคมีราคาแพง (ร้อยละ 57.4) และสารเคมีหายาก (ร้อยละ 6.8) และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 6.2) มีปัญหาเกี่ยวกับการไม่ได้รับเอกสารเคมี

2. ขั้นตอนการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้ง พบว่า

กลุ่มตัวอย่างประมาณสองในสาม (ร้อยละ 63.0) มีปัญหาเกี่ยวกับการต้องใช้เวลามากในการปฏิบัติ รองลงมามีปัญหาเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติยุ่งยาก (ร้อยละ 34.0) และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 9.9) ยังไม่เข้าใจวิธีการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้ง

3. การประชาสัมพันธ์ พบว่า

กลุ่มตัวอย่างประมาณหนึ่งในสาม (ร้อยละ 30.9) มีปัญหาเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ไม่เข้าถึงเกษตรกรโดยตรง รองลงมา มีปัญหาการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง (ร้อยละ 28.4) และการประชาสัมพันธ์ไม่ต่อเนื่อง (ร้อยละ 24.7) และมีส่วนน้อย (ร้อยละ 6.2) มีปัญหาเกี่ยวกับสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์เข้าใจยาก

ตารางที่ 4.13 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังของเกษตรกร

n = 162

ประเด็นข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
1. สารเคมีการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้ง			
1. การให้สิทธิ์กับเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนผู้ปลูกมันสำปะหลังในการได้รับเอกสารเคมีจากภาครัฐ	145	89.5	2
2. ควรมีการควบคุมราคาของสารเคมีในช่วงที่มีการระบาดของเพลี้ยแป้ง	83	51.2	3
3. ควรแจกสารเคมีให้ทันต่อฤดูกาลปลูก	154	95.1	1
2. ขั้นตอนการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้ง			
1. ต้องการให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้ความรู้/อบรม/สาธิตเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งอย่างสม่ำเสมอ	63	38.9	2

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

n = 162

ประเด็นข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับ
2. การกำหนดขั้นตอนการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งให้เข้าใจง่ายและสามารถนำไปปฏิบัติได้	37	22.8	3
3. ต้องการให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติในพื้นที่	98	60.5	1
3. การประชาสัมพันธ์			
1. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงและต่อเนื่อง	126	77.8	1
2. ควรเน้นการประชาสัมพันธ์ให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมายหรือพื้นที่ที่มีการระบาดของเพลี้ยแป้ง	115	71.0	2
4. อื่นๆ			
1. ต้องการนำใบศาลาในการเกษตรเพื่อใช้ในการควบคุมศัตรูพืชในแปลงมันสำปะหลัง	142	87.7	1
2. ต้องการให้มีมาตรการในการควบคุมสำหรับบุคคลที่ไม่ให้ความร่วมมือในการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้ง	136	84.0	2

จากตารางที่ 4.13 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งในมันสำปะหลังของเกษตรกร มีรายละเอียดดังนี้

1. สารเคมีการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้ง พบว่า

กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 95.1) มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแจกสารเคมีให้ทันต่อฤดูกาลปลูก รองลงมา มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้สิทธิ์กับเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนผู้ปลูกมันสำปะหลังในการได้รับแจกสารเคมีจากภาครัฐ (ร้อยละ 89.5) และประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 51.2) เสนอแนะเกี่ยวกับการควบคุมราคาของสารเคมีในช่วงที่มีการระบาดของเพลี้ยแป้ง

2. ขั้นตอนการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้ง พบว่า

กลุ่มตัวอย่างมากกว่าหนึ่งในสอง (ร้อยละ 60.5) มีข้อเสนอแนะ คือ ต้องการให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติในพื้นที่ รองลงมา ต้องการให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้ความรู้/อบรม/สาธิตเกี่ยวกับการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 38.9) และเกือบหนึ่งในสาม (ร้อยละ 22.8) เสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดขั้นตอนการป้องกันกำจัดเพลี้ยแป้งให้เข้าใจง่ายและสามารถนำไปปฏิบัติได้

3. การประชาสัมพันธ์ พบว่า

กลุ่มตัวอย่างมากกว่าสองในสาม (ร้อยละ 77.8) มีข้อเสนอแนะ คือควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึงและต่อเนื่อง และมากกว่าสองในสาม (ร้อยละ 71.0) เสนอแนะเกี่ยวกับการเน้นประชาสัมพันธ์ให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมายหรือพื้นที่ที่มีการระบาดของเชื้อเพลิง

4. ข้อเสนอแนะอื่นๆ พบว่า

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 87.7) มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการต้องการน้ำบาดาลในการเกษตรเพื่อใช้ในการควบคุมศัตรูพืชในแปลงมันสำปะหลัง และรองลงมาร้อยละ 84.0 ต้องการให้มีมาตรการในการควบคุมสำหรับบุคคลที่ไม่ให้ความร่วมมือในการป้องกันกำจัดเชื้อเพลิง

